

[Boligministeren.]

private udstykkere har forpligtet sig til at gennemføre en byggemodning. Derudover er der indtil videre kun meddelt relativt få dispensationer for kommunale bygningsarbejder. Det synes i øvrigt at have ført til, at en række kommuner nu har solgt eller er i færd med at sælge råjord til private bygherrer, dvs. i realiteten en omgåelse af denne tilstand.

Kommunernes Landsforening har bedt om en forhandling i forbindelse med de vanskeligheder, som udsættelsen af byggemodning af boligarealer har forvoldt, og der er aftalt et møde i næste uge imellem indenrigsministeren og repræsentanter for Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening og boligministeriet, hvor dette emne skal behandles.

Derudover har der været meddelt dispensation på skoleområdet og forureningsområdet, og man kan stort set sige, at $\frac{2}{3}$ af de ansøgte dispensationer er blevet imødekommet efter vurdering i undervisningsministeriet og miljøministeriet.

Efter at byggestoppet i sensommeren blev forlænget, er dispensationspraksis blevet lempet en del, således at der siden den tid i et vist omfang er givet dispensation også til plejehjem, børneinstitutioner m. v. Derimod har dispensationspraksis på vej- og broområdet været meget tilbageholdende, således at der stort set ikke er meddelt dispensationer, og der har heller ikke i noget væsentligt omfang været givet dispensationer til kulturelle institutioner og idrætsanlæg.

Således som det fremgår af det foregående, har der altså ikke været tale om et totalt stop, men der har været tale om en situation, hvor man ved en vis begrænsning har villet foranledige fremkaldt besparelser i finansårene 1973-74 og 1974-75. Besparelserne i indeværende finansår var beregnet til 565 mill. kr., hvis der ikke blive givet dispensationer, men der er altså givet dispensationer for arbejder til godt og vel 170 mill. kr., således at det tal, der fremkommer pr. 1. april 1974, formodentlig vil vise en besparelse på 392 mill. kr. i stedet for de stipulerede 400 mill. kr. For året 1974-75 ville besparelsen have andraget et beløb på 723 mill. kr., men der er allerede givet dispensationer for så stort et beløb som 250 mill. kr., således at der, hvis tallet 400 mill. kr. skal

holdes, kun kan gives dispensationer for yderligere 70 mill. kr.

Det fremgår af det foregående, at hvis de nævnte besparelser skal holde, kan der ikke ændres væsentligt i den hidtidige dispensationspraksis, og jeg lægger megen vægt på at understrege, at de tilsigtede besparelser på de offentlige budgetter skal opretholdes, selv om jeg selvfølgelig må føje til, at beskæftigelsessituation og byggeaktivitetsniveau må indgå i forudsætningerne for regeringens vurdering af bygge- og anlægsstoppet. Disse forhold giver i øjeblikket ikke anledning til at ændre den hidtidige praksis eller til at ophæve ordningen. Det vil jeg gerne om et øjeblik sige noget mere om, men jeg skal her for en ordens skyld føje til, at regeringen i god tid vil overveje, hvorledes overgangsperioden omkring bygge- og anlægsstopets ophør pr. 1. oktober kan klares. Vi vil nødig til den tid stå i den situation, at der pludselig sættes mange nye arbejder i gang, og det er en af de ting, vi vil komme tilbage til på et senere tidspunkt af denne vinter.

Finansieringen af bygge- og anlægsarbejder sker i en vis udstrækning gennem lånoptagning, og jeg skal kort omtale praksis på dette område.

Der blev i juni 1973 indgået en aftale imellem den tidligere regering og de kommunale organisationer som et led i et budgetsamarbejde mellem staten og kommunerne, og denne aftale fastlagde retningslinjerne for kommunernes låntagning i finansåret 1974-75. Disse retningslinjer går ud på at fortsætte de senere års bestræbelser på at øge selvfinansieringen i kommunerne. De centralt fastsatte lånerammer er nu afløst af en bestemmelse om, at lånemulighederne er afhængige af forholdet imellem kommunernes investeringsudgifter og beskatningsgrundlag, og de samlede kommunale lånoptagelser er gennem denne ordning begrænset til højst at udgøre 1,1 mia kr.

Da bygge- og anlægsstoppet gælder til 1. oktober 1974, vil der antagelig være plads for nødvendige lånoptagelser inden for rammebeløbet.

Må jeg så et øjeblik omtale reguleringen af boligbyggeriet. Det almennyttige boligbyggeris omfang er i henhold til lov om boligbyggeri sat til højst 13.000 lejligheder om året, og i de senere år er denne ramme